

A man wearing a brown fur hat and a matching heavy coat is shown from the chest up. He has a serious, somewhat somber expression and is looking upwards and to the right. The background is a blurred green and blue. A thick red horizontal line is positioned below the top text.

Авыл эте Акбай!

Туфан Миңнуллин.

Жырлы-жырлы Наҗия
Урманда жыләк жыя.
Сызганган ул жиңнәрен
Жыя кура жыләген.

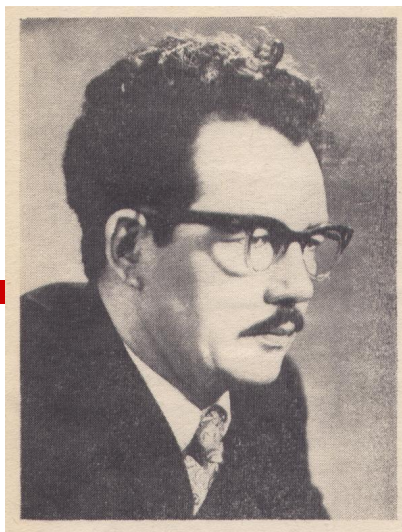

Дуслык турында җыр.

Ә.Ерикәй сүzlәре. С.Сәйдәшев музыкасы.

Үстергән дә безне чын дуслык,
Көч биргән дә безгә чын дуслык.
Дуслык булса, яшәр гомергә
Бөтен җир шарында тынычлык.

**Туфан Миңнуллин – Г.
Афзал исемендәге премия
лауреаты,
жәмәгать эшлеклесе,
драматург.**

Туфан Миңнуллин –драматург.

Туфан Миннуллин родился в 1935 году в деревне Большое Мереткозино Камско-Устьинского района Татарстана. Окончил Театральное училище имени М.С. Щепкина в Москве. Работал актером в Мензелинском академическом театре. В 1962 году были поставлены первые спектакли, написанные драматургом. Двумя годами позже он работал на Казанской телестудии и в журнале «Чаян». В 1975-1977 годах продолжил образование на Высших литературных курсах в Москве. С 1984 по 1989 год руководил правлением Союза писателей ТАССР.

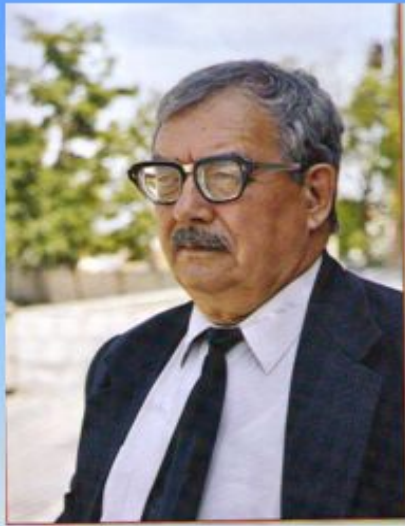
Туфан Миңнуллин –драматург.

Туфан Абдуллович Миннуллин
ушел из жизни **2 мая 2012 года.**

Среди произведений драматурга — пьесы «Альмандар из деревни Альдермеш», «Матери и дети» (1984); «Мы уходим, вы остаетесь» (1986), «Прощайте» (1993), историческая драма «Бахтияр Канкаев» (1974) и многих других. Туфан Миннуллин — лауреат государственной премии РСФСР им.К. Станиславского (1979) и государственной премии им.Г.Тукая (1979).

Татарстанның
халык язучысы

Туфан
Миңнуллин

Туфан
Миңнуллин -

**күренекле драматург,
хикәяче, публицист һәм
жәмәгать эшлеклесе**

Пьесалары

Айбулат

Үзем белән үзем

Кайда хаклык, кайда дөрөслөк?

Әниләр һәм бәбиләр

Миләүшәнең туган көнө

Дуслар жыелган жирдә

Илгизәр + Вера

Әлдәрмештән Әлмәндәр

Туфан
Миңнуллин

һәм

Минтимер
Шәймиев

Туфан Миңнуллин – гажәп талант
иясе. Берсеннән-берсе оста,
талантлы сәхнә әсәрләрен коеп
кына куя, коеп кына тора. Ходай
аңа оригиналь фикерләү сәләтен,
тормышны чагылдыру осталыгын
бер дә кызганмый биргән.

*Минтимер Шәймиев, Татарстан
Президенты. 1995*

Спектакльдэн фото өзек...

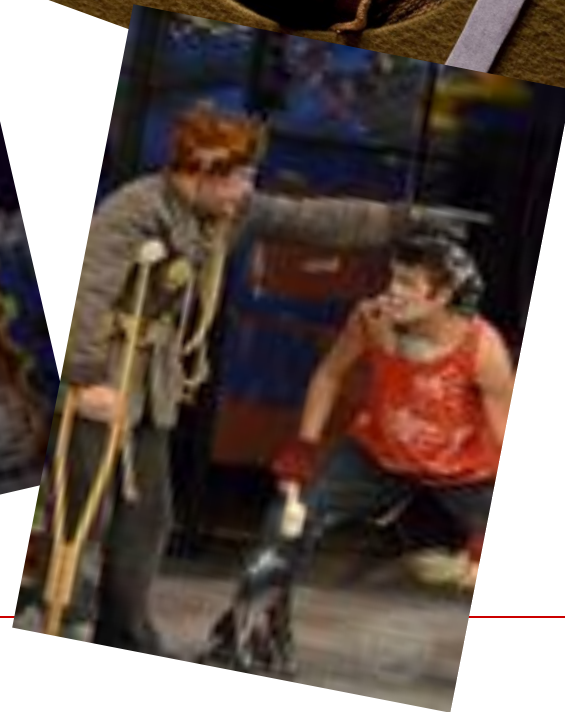

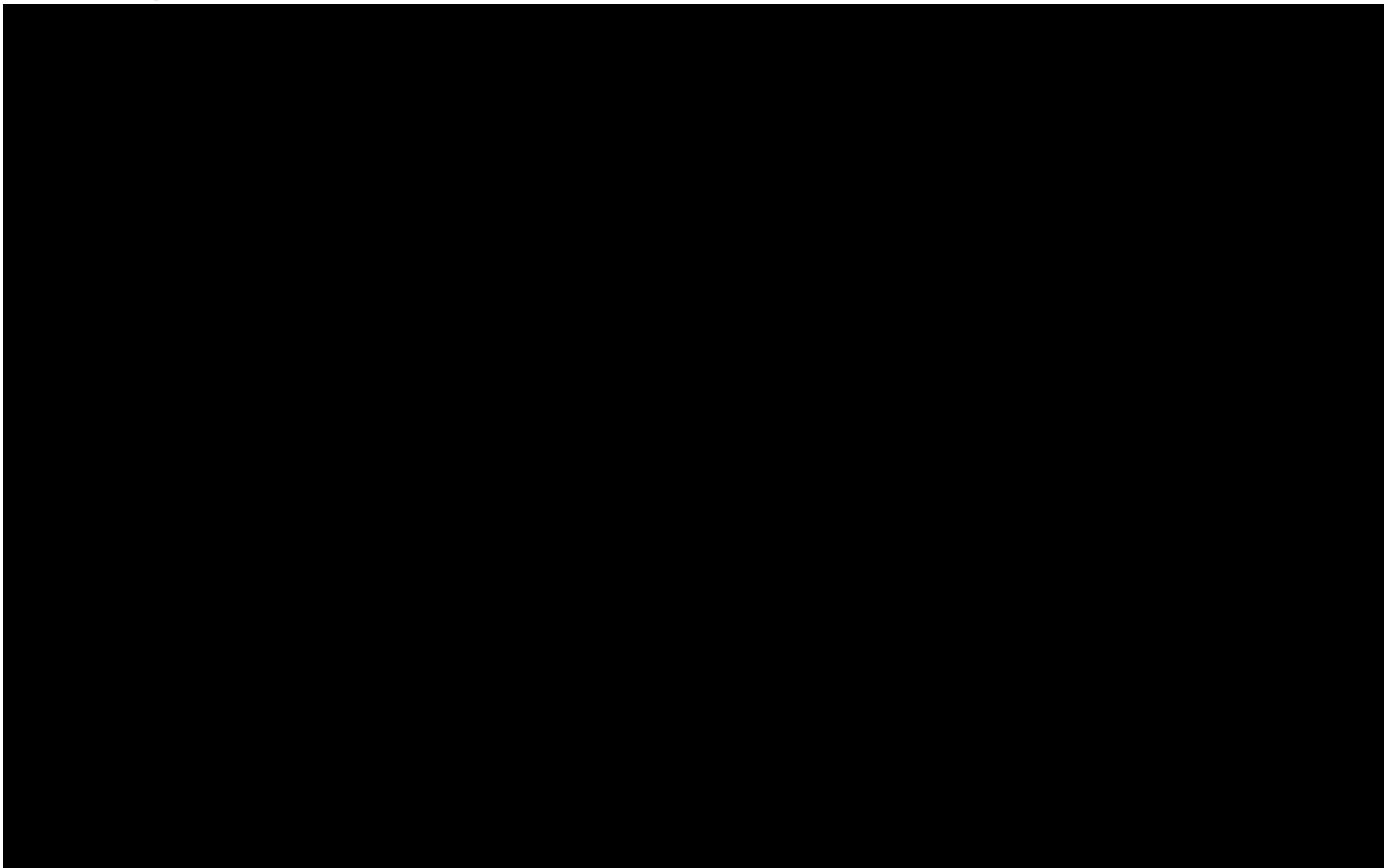
Спектакльдэн фото өзек...

Спектакльдэн фото өзек...

Видео ролик «Авыл эте Акбай».

Туфан Миңнуллинның “Авыл эте Акбай” әсәре белән эш.

Сүзлек эше.

Иркәли- ласкает

Тычкан- мышка

Күсе-крыса

Мәгънәсез-бестолковый

Ышана-верит

Харап-страшно, жутко

Берүзе-один

Чөнки теркэгечен кабанлау.

Теркэгеч - жөмлө кисәкләрен һәм кушма жөмлөдә гади жөмлөләрне бэйли торган бэйлэгеч сүз төркеме.

1. Тергэгечләр (союз) нәрсәне бэйләүдә файдалана торган сүз төркеме?
2. Ни өчен тергэгечләр бэйлэгеч сүз төркеменә (словосоединительные части речи) керәләр?
3. Тергэгечләр нинди ике төркемгә бүленәләр?

Бэйләүче чара *чөнки* теркэгече. Ни сәбәпле? Ни өчен?

Мисал: Сәфэргали жырга катнашмады, *чөнки* ул аны белми иде.

Мәче берничә тапкыр балык сорарга килгән, *чөнки* ул ачыккан.

Аның нишлэгәне бар/ юк? грамматик структурасын активлаштыру.

Ул нишлэгән? һәм Аның нишлэгәне бар?
Аның нишлэгәне юк? формалары мәгънә
һәм кулланыш ягыннан охшаш.

Мәсәлән: Русчага тәржемә итсәк: Что
он/она сделал(а)? һәм Что ему/ей
приходилось делать? Что ему/ей не
приходилось делать?

Песинең шәһәр турында ишеткәне бар. –
Кошке приходилось слышать про город/
Кошка слышала про город.

Этнең шәһәр турында ишеткәне юк. –
Собаке не приходилось слышать про
город/ Собака не слышала про город.

Әсәрдә катнашучы төп геройлар белән танышык.
Рольләрне бүлешеп геройларга телдән
характеристика бирегез.

Мәсәлән:

“Минем исеме – **Тәмлетамак**, иркә
авыл песие. Миңа тычкан тотарга
кушалар...”

“Мин – **Акбай**...”

Әсәрнең сәнгатьчә үзенчәлекле эшләнешенә игътибар итик.

- Әсәр әкиятме, әллә хикәяме?
  - Әкияткә хас нинди үзенчәлекләрен әйтә аласыз?
  - Пьесамы? Ә ни өчен шулай да әсәрне әкият димибез?
  - Эт исемнәренә салынган мәгънә турында уйланыйк. Мәсәлән, Акбай сафлык, пакълек, тугрылык, жаваплылык, хезмәт сөю сыйфатларын үзенә туплаган, шуңа күрә Акбай исеме бирелгән. Дәвам итегез...
-

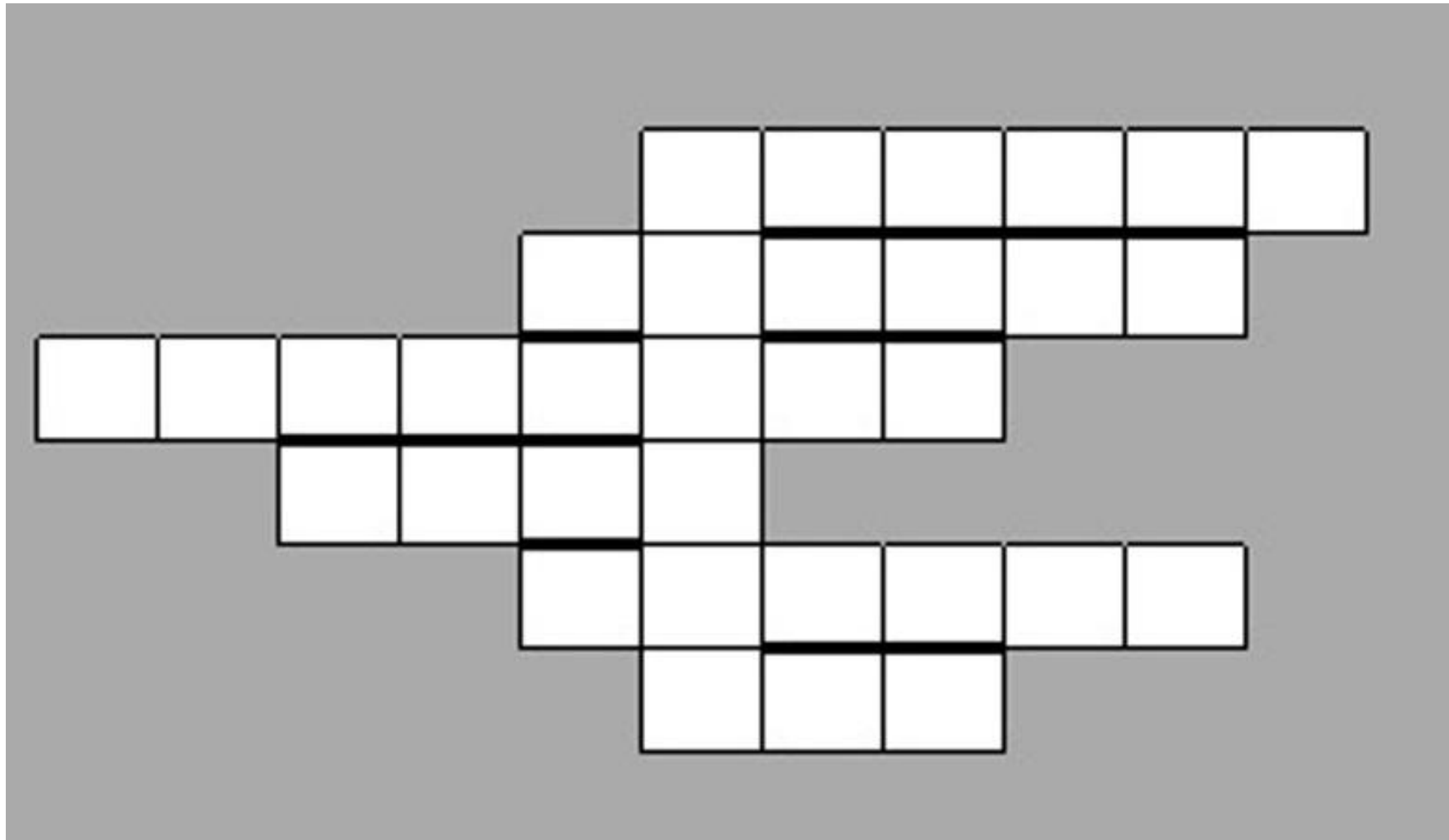
Сорауларга жавап эзлик.

- Автор ни өчен йорт хайваннарына этлэргә, мәчелэргә мөрәжәгать итте икән?
- Бу пьесаны тормыш-көнкүреш драмасына кертеп буламы?
- Сезнеңчә, этләрнең кайсын бәхетле язмышлы дип әйтергә мөмкин булыр иде?
- Урам этләре Актүш, Актырнак, Муйнак, Сарбайларның бәхетсезлеген нинди сәбәпләр белән аңлатырга?
- Сарбай үз тормышының кайсы вакытын сагынып искә ала? Ни өчен? Сөз аның бәхеткә биргән аңлатмасы белән килешәсезме?
- Акбай Дүрткүзне ни өчен авылга алып кайта?
~~Дүрткүзнең чыннан да озак вакытларга бәхетле булып китчәгенә ышанасызмы?~~

Йомгаклау.

---

1. Дәрестә нинди язучы турында сөйләштек?
  2. Драматургның нинди әсәре белән таныштыгыз?
  3. Әсәр нәрсә турында? Әсәр сезгә ошадымы?
  4. Нинди яңалыклар белдегез?
-

Өй эше.

Пьесадагы этлэрнең язмышына, характер сыйфатларына бэйләп, үз этегез, аларны тәрбияләүгә керткән өлөшөгөз, ирешкән уңышларыгыз турында сөйлөгөз. Этләрөгөз белән төшкән фотосурәтләрөгөзгә дә алып килеп күрсәтә аласыз.
